

Számítógépes Hálózatok

8. Előadás: Hálózati réteg II.

Based on slides from **Zoltán Ács ELTE** and D. Choffnes Northeastern U., Philippa Gill from StonyBrook University , Revised Spring 2016 by S. Laki

Hálózati réteg

2

□ Feladatok:

- ▣ Csomagok végpontok közötti leszállítása, akár több közbenső állomáson keresztül

□ Kihívások:

- ▣ Címek ábrázolása
- ▣ Útvonal meghatározás
 - Skálázhatóság
 - Konvergencia

Forgalomirányítási tábla példa

3

Network Destination	Netmask	Gateway	Interface	Metric
0.0.0.0	0.0.0.0	192.168.0.1	192.168.0.100	10
127.0.0.0	255.0.0.0	127.0.0.1	127.0.0.1	1
192.168.0.0	255.255.255.0	192.168.0.100	192.168.0.100	10
192.168.0.100	255.255.255.255	127.0.0.1	127.0.0.1	10
192.168.0.255	255.255.255.255	192.168.0.100	192.168.0.100	10

NAT – Network Address Translation

Címfordítás

4

- Gyors javítás az IP címek elfogyásának problémájára. (hálózati címfordítás)

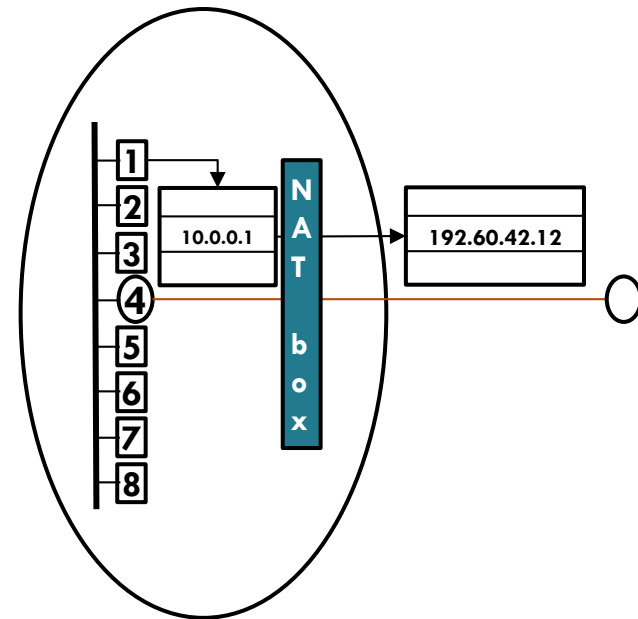
ALAPELVEK

- Az internet forgalomhoz minden cégnek egy vagy legalábbis kevés IP-címet adnak. A vállalaton belül minden számítógéphez egyedi IP-címet használnak a belső forgalomirányításra.
- A vállalaton kívüli csomagokban a címfordítást végzünk.
- 3 IP-címtartományt használunk:
 - ▣ 10.0.0.0/8, azaz 16 777 216 lehetséges hoszt;
 - ▣ 172.16.0.0/12, azaz 1 084 576 lehetséges hoszt;
 - ▣ 192.168.0.0/16, azaz 65 536 lehetséges hoszt;
- NAT box végzi a címfordítást

NAT

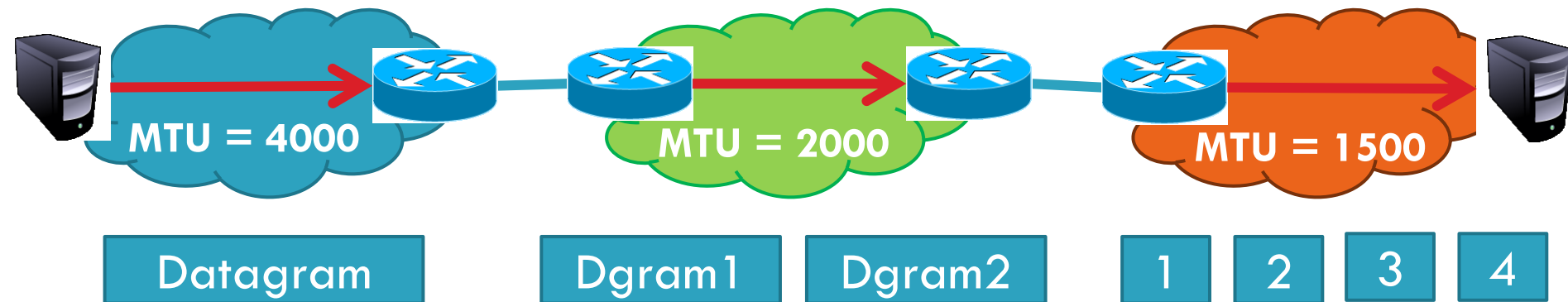
5

- Hogyan fogadja a választ?
 - ▣ A *port* mezők használata, ami mind a TCP, mind az UDP fejlécben van
 - ▣ Kimenő csomagnál egy mutatót tárolunk le, amit beírunk a *forrás port* mezőbe. 65536 bejegyzésből álló fordítási táblázatot kell a *NAT box*-nak kezelni.
 - ▣ A fordítási táblázatban benne van az eredeti IP és forrás port.
- **Ellenérvek:** sérti az IP architekturális modelljét, összeköttetés alapú hálózatot képez, rétegmodell alapelveit sérti, kötöttség a TCP és UDP fejléchez, szöveg törzsében is lehet az IP, szűkös port tartomány

IP Fragmentation – IP Fragmentáció (darabolás)

6

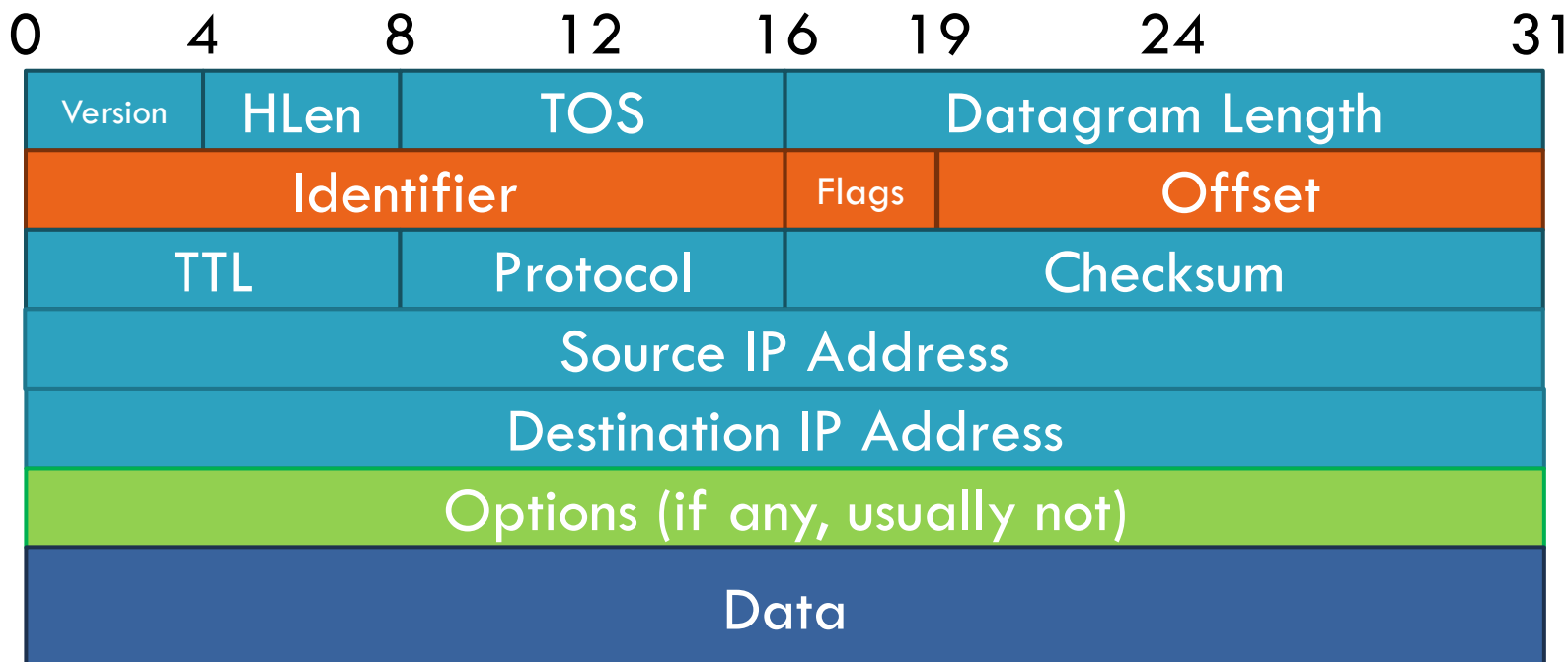

- ❑ **Probléma:** minden hálózatnak megvan a maga MTU-ja
 - ▣ MTU: Maximum Transmission Unit – lényegében a maximális használható csomag méret egy hálózatban
 - ▣ DARPA/Internet alapelv: hálózatok heterogének lehetnek
 - ▣ A minimális MTU nem ismert egy adott útvonalhoz
- ❑ **IP esetén: fragmentáció**
 - ▣ Vágjuk szét az IP csomagot, amikor az MTU csökken
 - ▣ Állítsuk helyre a darabokból a csomagot a fogadó állomásnál

IP fejléc: 2. szó

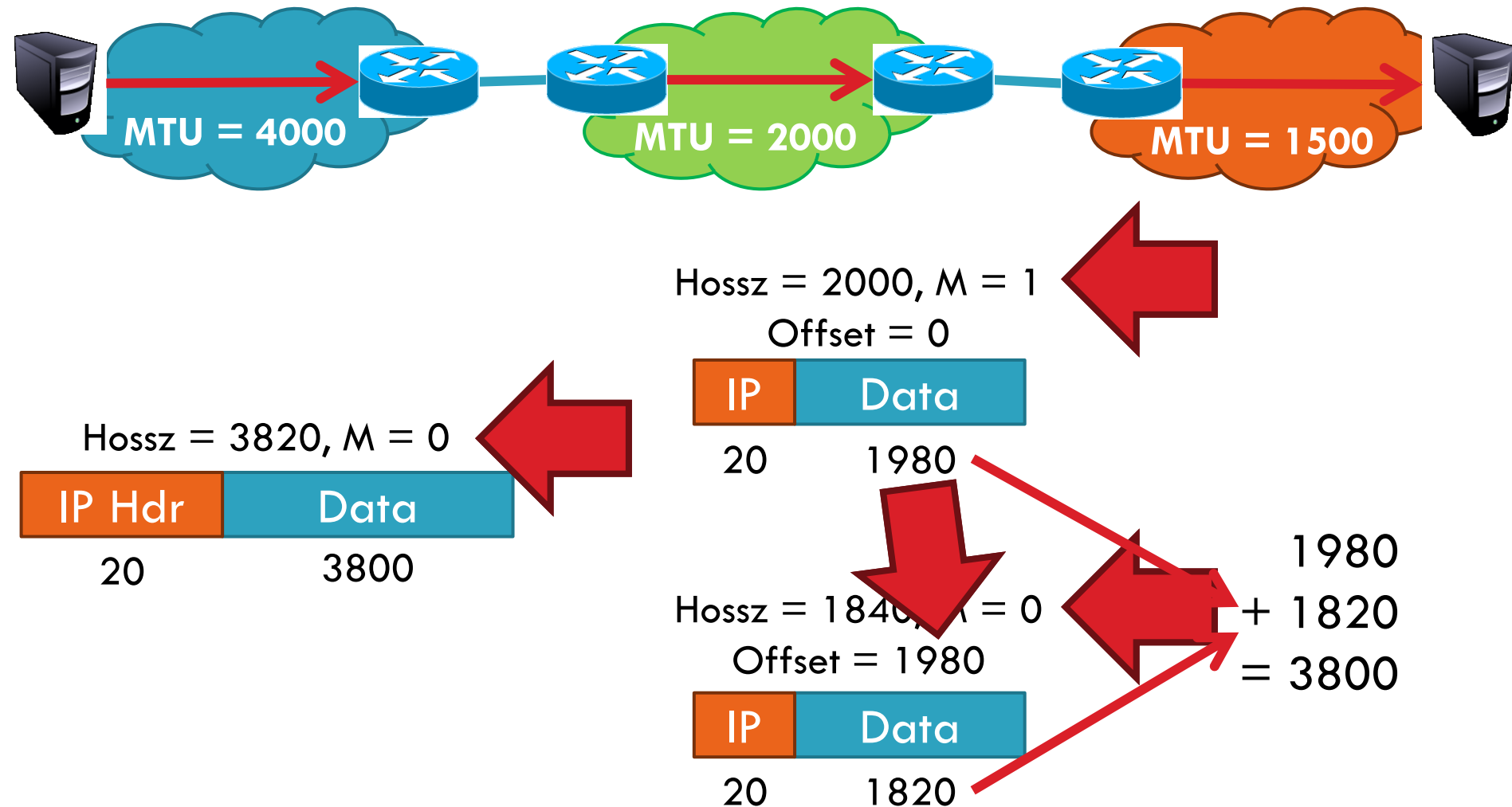
7

- ❑ Identifier (azonosító):
 - ▣ egyedi azonosító minden IP datagramhoz (csomaghoz)
- ❑ Flags (jelölő bitek):
 - ▣ M flag, értéke 0, ha ez az utolsó darab/fragment, különben 1
- ❑ Offset (eltolás):
 - ▣ A darab/fragment első bájtjának pozíciója

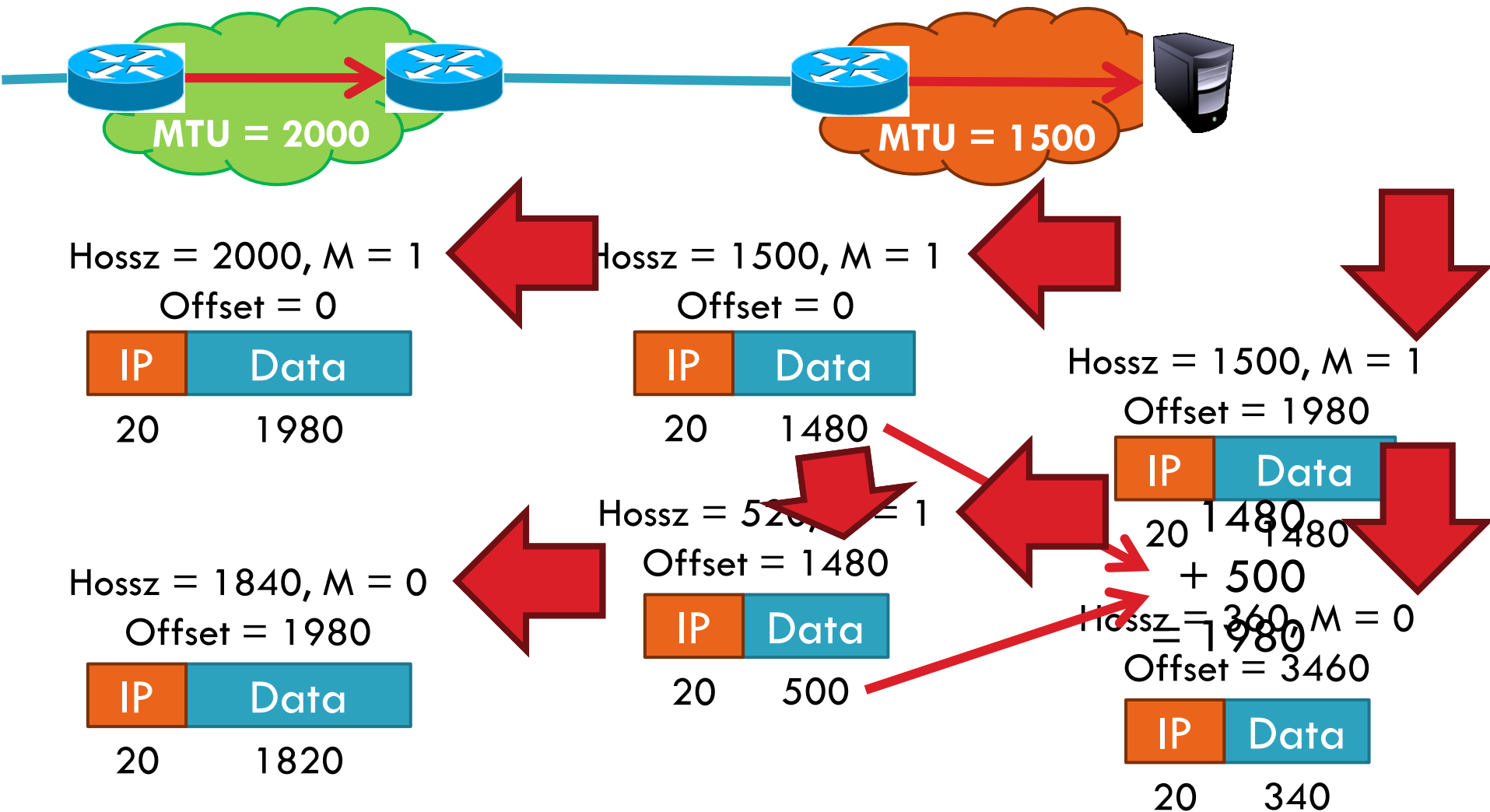
Példa

8

Példa

9

IP csomag helyreállítása

10

Hossz = 1500, $M = 1$, Offset = 0

IP	Data
20	1480

Hossz = 520, $M = 1$, Offset = 1480

IP	Data
20	500

Hossz = 1500, $M = 1$, Offset = 1980

IP	Data
20	1480

Hossz = 360, $M = 0$, Offset = 3460

IP	Data
20	340

- A végponton történik
- $M = 0$, akkor ebből a darabból tudjuk a teljes adatmennyiséget
 - ▣ $\text{Hossz} - \text{IPHDR_hossz} + \text{Offset}$
 - ▣ $360 - 20 + 3460 = 3800$
- Kihívások:
 - ▣ Nem sorrendben beérkező darabok
 - ▣ Duplikátumok
 - ▣ Hiányzó darabok
- Memória kezelés szempontjából egy rémálom...

Fragmentáció

11

□ Az Internet esetén

□ Elosztott és heterogén

- Minden hálózat maga választ MTU-t

□ Kapcsolat nélküli datagram/csomag alapú protokoll

- Minden darab tartalmazza a továbbításhoz szükséges összes információt
- A darabok függetlenül kerülnek leszállításra, akár különböző útvonalon keresztül

□ Legjobb szándék elve szerint (best effort)

- A router-ek és a fogadó is eldobhat darabokat
- Nem követelmény a küldő értesítése a „hibáról”

□ A legtöbb feladat a végpontra hárul

- Csomag helyreállítása a darabokból

Fregmantáció a valóságban

12

- ❑ A fragmentáció költséges
 - ▣ Memória és CPU költség a csomag visszaállításához
 - ▣ Ha lehetséges, el kell kerülni
- ❑ MTU felderítő protokoll
 - ▣ Csomagküldés a “don’t fragment” flag bittel
 - ▣ Folyamatosan csökkentjük a csomag méretét, amíg egy meg nem érkezik
 - ▣ Lehetséges “can’t fragment” hiba egy routertől, ami közvetlenül tartalmazza az adott hálózatban használt MTU-t
- ❑ Darabok kezelését végző router
 - ▣ Gyors, specializált hardver megoldás
 - ▣ Dedikált erőforrás a darabok kezeléséhez

IPv6

Fogyó IPv4 címek

14

- ❑ Probléma: az IPv4 címtartomány túl kicsi
 - ❑ $2^{32} = 4,294,967,296$ lehetséges cím
 - ❑ Ez kevesebb mint egy emberenként
- ❑ A világ egy részén már nincs kiosztható IP blokk
 - ❑ IANA az utolsó /8 blokkot 2011-ben osztotta ki

Régió	Regional Internet Registry (RIR)	Utolsó IP blokk kiosztása
Asia/Pacific	APNIC	April 19, 2011
Europe/Middle East	RIPE	September 14, 2012
North America	ARIN	13 Jan 2015 (Projected)
South America	LACNIC	13 Jan 2015 (Projected)
Africa	AFRINIC	17 Jan 2022(Projected)

IPv6

15

- ❑ IPv6, 1998(!)-ban mutatták be
 - ❑ 128 bites címek
 - ❑ $4.8 * 10^{28}$ cím/ember
- ❑ Cím formátum
 - ❑ 16 bites értékek 8 csoportba sorolva (':'-tal elválasztva)
 - ❑ Minden csoport elején szereplő nulla sorozatok elhagyhatók
 - ❑ Csupa nulla csoportok elhagyhatók, ekkor '::'

2001:0db8:0000:0000:0000:ff00:0042:8329

2001:db8:0:0:0:ff00:42:8329

2001:db8::ff00:42:8329

IPv6

16

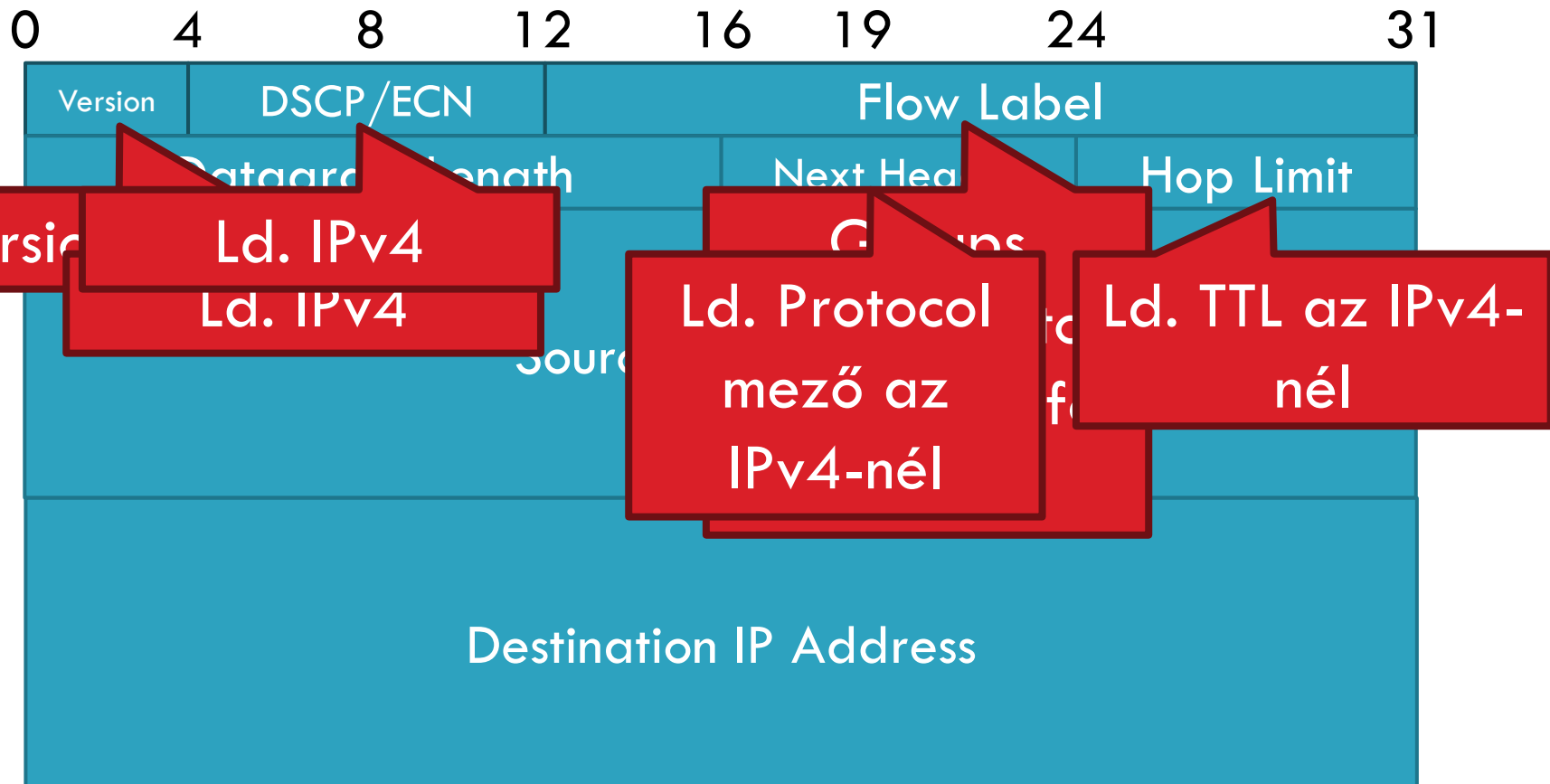
- Ki tudja a localhost IPv4 címét?
 - ▣ 127.0.0.1

- Mi ez az IPv6 esetén?
 - ▣ ::1

IPv6 Fejléc

17

- Az IPv4-nél látott kétszerese (320 bit vs. 160 bit)

Különbségek az IPv4-hez képest

18

- ❑ Számos mező hiányzik az IPv6 fejlécből
 - ▣ Fejléc hossza – beépült a Next Header mezőbe
 - ▣ Checksum – nem igazán használták már korábban se...
 - ▣ Identifier, Flags, Offset
 - IPv6 routerek nem támogatják a fragmentációt
 - Az állomások MTU felderítést alkalmaznak
- ❑ Az Internet felhasználás súlypontjainak megváltozása
 - ▣ Napjaink hálózatai sokkal homogénebbek, mint azt kezdetben gondolták
 - ▣ Azonban a routing költsége és bonyolultsága domináns

Teljesítmény növekmény

19

- ❑ Nincsenek ellenőrizendő kontrollösszegek (checksum)
- ❑ Nem szükséges a fragmentáció kezelése a routerekben
- ❑ Egyszerű routing tábla szerkezet
 - ▣ A cím tér nagy
 - ▣ Nincs szükség CIDR-re (de aggregáció szükséges)
 - ▣ A szabványos alhálózat méret 2^{64} cím
- ❑ Egyszerű auto-konfiguráció
 - ▣ Neighbor Discovery Protocol

További IPv6 lehetőségek

20

❑ Forrás Routing

- ▣ Az állomás meghatározhatja azt az útvonalat, amelyen a csomagjait továbbítani szeretné

❑ Mobil IP

- ▣ Az állomások magukkal vihetik az IP címüket más hálózatokba
- ▣ Forrás routing használata a csomagok irányításához

❑ Privacy kiterjesztések

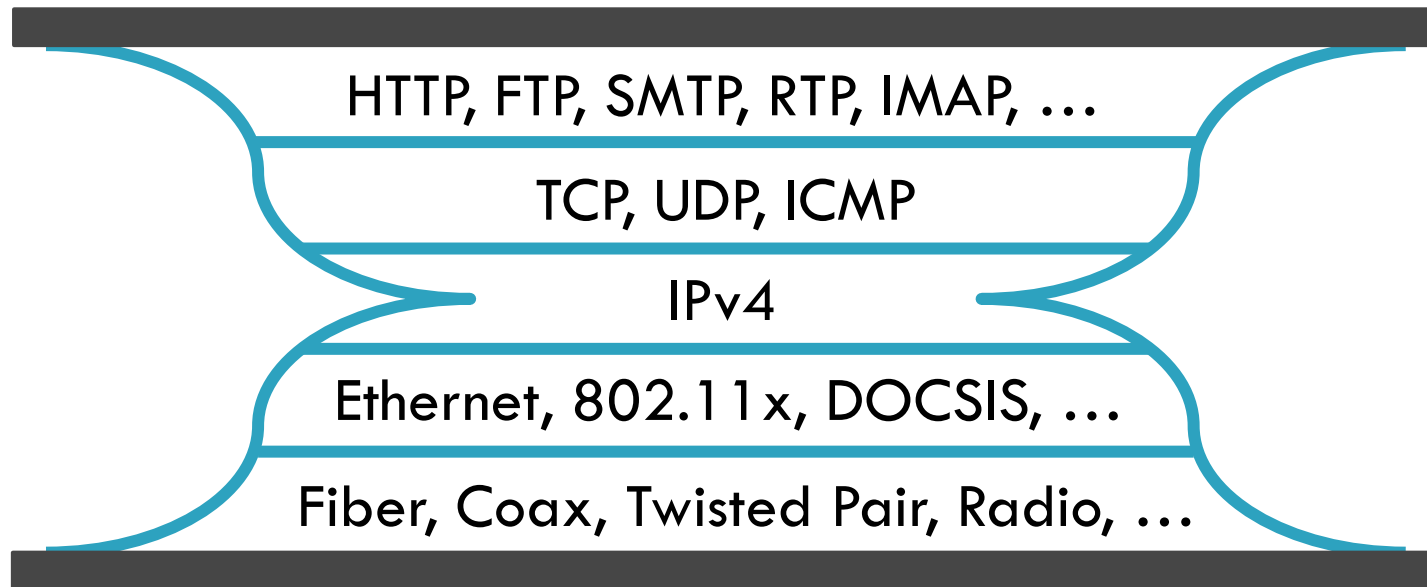
- ▣ Véletlenszerűen generált állomás azonosítók
- ▣ Megnehezíti egy IP egy adott állomáshoz való kapcsolását

❑ Jumbograms

- ▣ 4Gb-es datagramok küldése

Bevezetési nehézségek

21

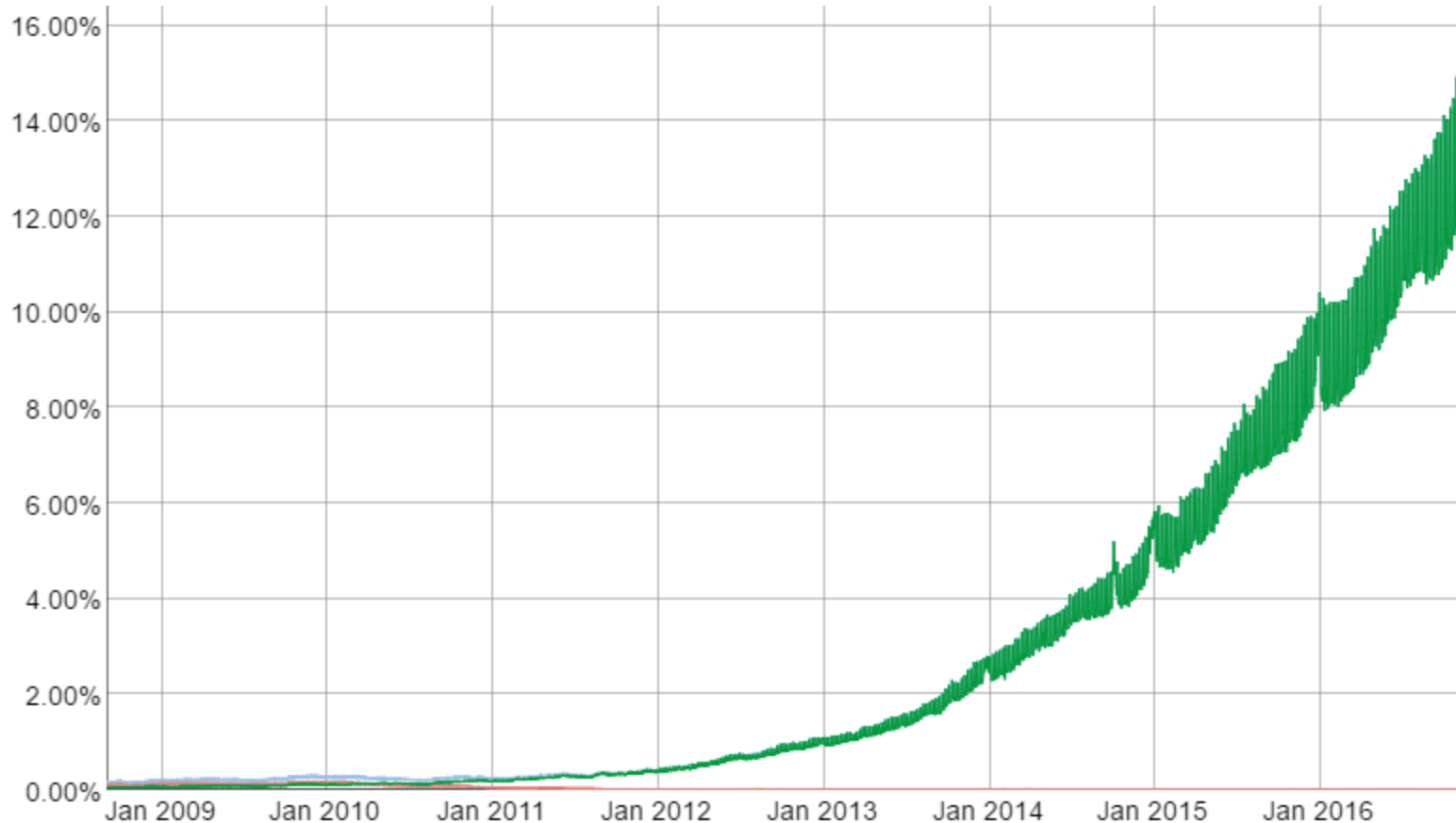

- ❑ IPv6 bevezetése a teljes Internet frissítését jelentené
 - ▣ Minden router, minden hoszt
 - ▣ ICMPv6, DHCPv6, DNSv6
- ❑ 2013: 0.94%-a a Google forgalmának volt IPv6 feletti
- ❑ 2015: ez 2.5%

<https://www.google.com/intl/en/ipv6/statistics.html>

22

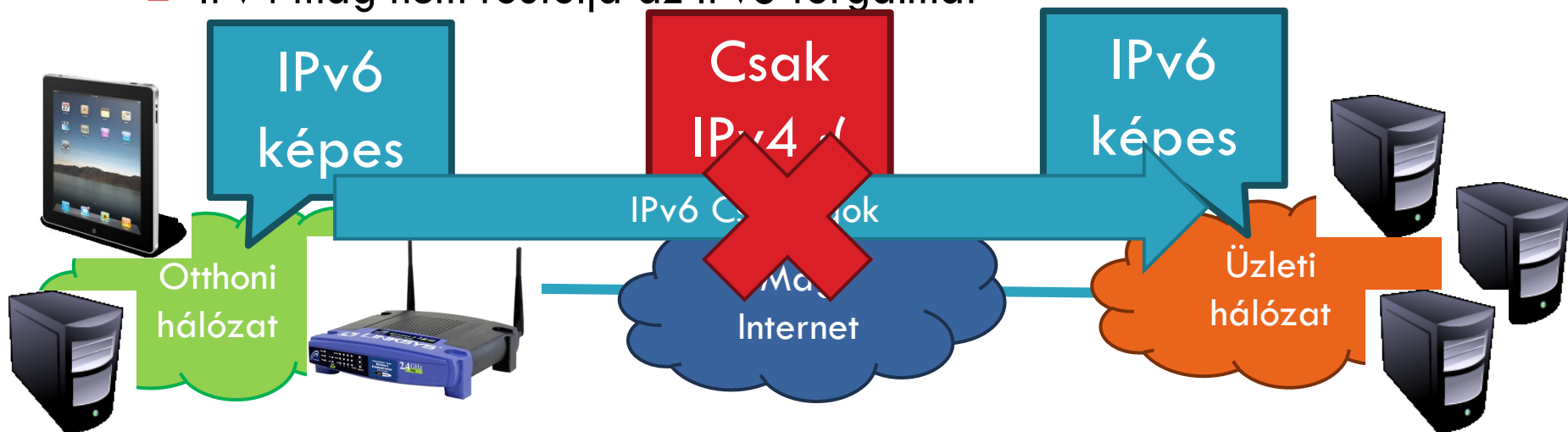
IPv6 Adoption

Átmenet IPv6-ra

23

- Hogyan történhet az átmenet IPv4-ről IPv6-ra?
 - ▣ Napjainkban a legtöbb végpont a hálózat széléken támogatja az IPv6-ot
 - Windows/OSX/iOS/Android mind tartalmaz IPv6 támogatást
 - Az itteni vezeték nélküli access point-ok is valószínűleg IPv6 képesek
 - ▣ Az Internet maga a probléma
 - IPv4 mag nem routolja az IPv6 forgalmat

Átmeneti megoldások

24

- Azaz hogyan routoljunk IPv6 forgalmaz IPv4 hálózat felett?
- Megoldás
 - ▣ Használjunk **tunneleket** az IPv6 csomagok becsomagolására és IPv4 hálózaton való továbbítására
 - ▣ Számos különböző implementáció
 - 6to4
 - IPv6 Rapid Deployment (6rd)
 - Teredo
 - ...

Routing 2. felvonás

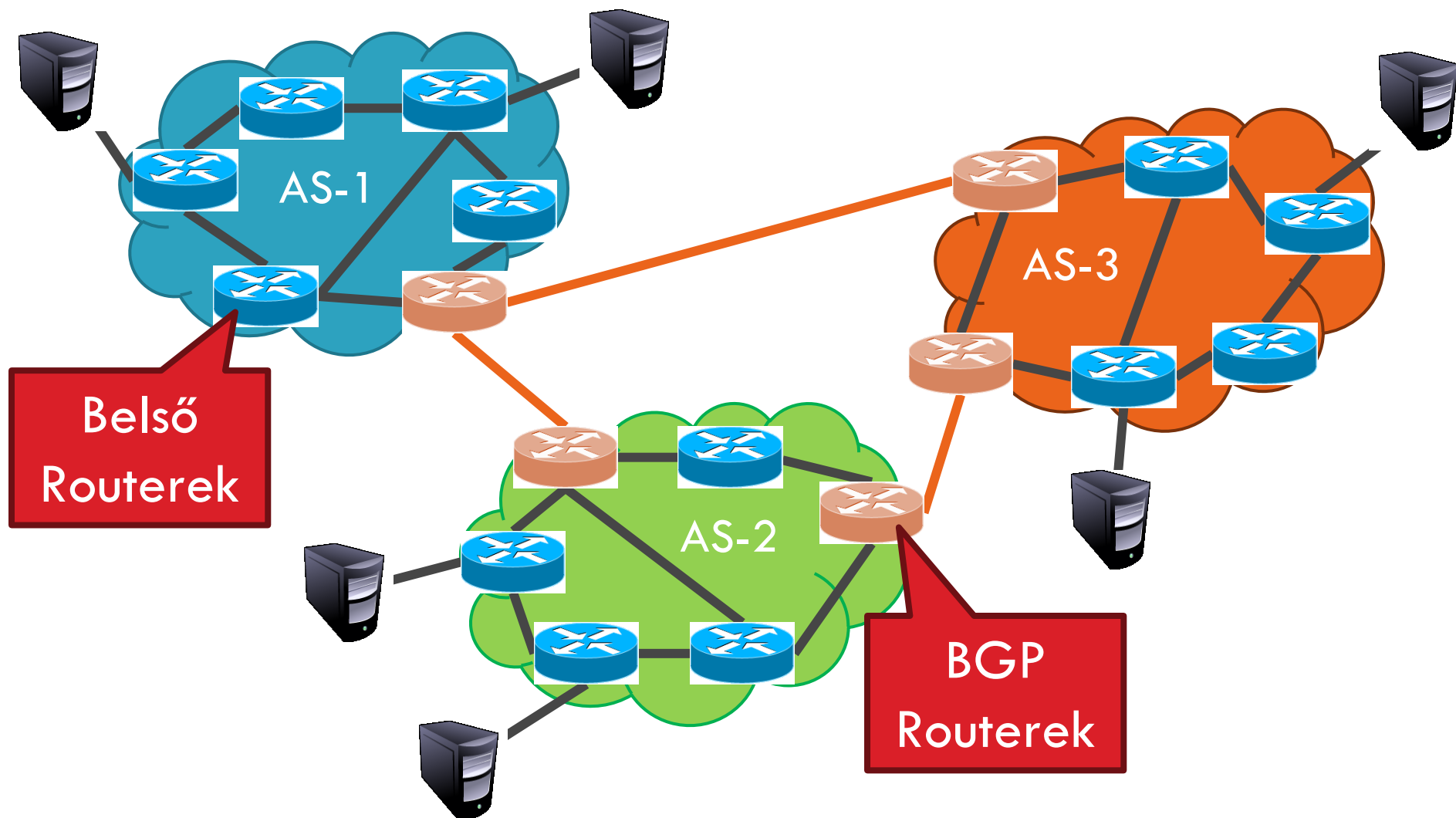
Újra: Internet forgalom irányítás

26

- Az Internet egy két szintű hierarchiába van szervezve
- Első szint – autonóm rendszerek (AS-ek)
 - ▣ AS – egy adminisztratív tartomány alatti hálózat
 - ▣ Pl.: ELTE, Comcast, AT&T, Verizon, Sprint, ...
- AS-en belül ún. **intra-domain** routing protokollokat használunk
 - ▣ Distance Vector, pl.: Routing Information Protocol (RIP)
 - ▣ Link State, pl.: Open Shortest Path First (OSPF)
- AS-ek között ún. **inter-domain** routing protokollokat
 - ▣ Border Gateway Routing (BGP)
 - ▣ Napjainkban: BGP-4

AS példa

27

Miért van szükség AS-ekre?

28

- ❑ A routing algoritmusok **nem elég hatékonyak** ahhoz, hogy a teljes Internet topológián működjenek
- ❑ Különböző szervezetek **más-más politika** mentén akarnak forgalom irányítást (policy)
- ❑ Lehetőség, hogy a szervezetek **elrejtsek a belső hálózatuk szerkezetét**
- ❑ Lehetőség, hogy a szervezetek **eldöntsék**, hogy mely más szervezeteken keresztül forgalmazzanak

- Egyszerűbb az útvonalak számítása
- Nagyobb rugalmasság
- Nagyobb autonómia/függetlenség

AS számok

29

- Minden AS-t egy AS szám (ASN) azonosít
 - ▣ 16 bites érték (a legújabb protokollok már 32 bites azonosítókat is támogatnak)
 - ▣ 64512 – 65535 más célra foglalt
- Jelenleg kb. 40000 AS szám létezik
 - ▣ AT&T: 5074, 6341, 7018, ...
 - ▣ Sprint: 1239, 1240, 6211, 6242, ...
 - ▣ ELTE: 2012
 - ▣ Google 15169, 36561 (formerly YT), + others
 - ▣ Facebook 32934
 - ▣ Észak-amerikai AS-ek → <http://ftp.arin.net/info/asn.txt>

Inter-Domain Routing

30

- A globális összeköttetéshez szükséges!!!
 - ▣ Azaz minden AS-nek ugyanazt a protokollt kell használnia
 - ▣ Szemben az intra-domain routing-gal
- Milyen követelmények vannak?
 - ▣ Skálázódás
 - ▣ Rugalmas útvonal választás
 - Költség
 - Forgalom irányítás egy hiba kikerülésére
- Milyen protokollt válasszunk?
 - ▣ link state vagy distance vector?
 - ▣ Válasz: A BGP egy **path vector (útvonal vektor)** protokoll

Border Gateway Protocol

31

ÁLTALÁNOS

AS-ek közötti (*exterior gateway protocol*).

Eltérő célok vannak forgalomirányítási szempontból, mint az AS-eken belüli protokollnál.

Politikai szempontok szerepet játszhatnak a forgalomirányítási döntésben.

NÉHÁNY PÉLDA FORGALOMIRÁNYÍTÁSI KORLÁTOZÁSRA

- Ne legyen átmenő forgalom bizonyos AS-eken keresztül.
- Csak akkor haladjunk át Albánián, ha nincs más út a célhoz.
- Az IBM-nél kezdődő illetve végződő forgalom ne menjen át a Microsoft-on.
- A politikai jellegű szabályokat kézzel konfigurálják a BGP-routeren.
- A BGP router szempontjából a világ AS-ekből és a közöttük átmenő vonalakból áll.

DEFINÍCIÓ

- Két AS összekötött, ha van köztük a BGP-router-eiket összekötő vonal.

Border Gateway Protocol

32

HÁLÓZATOK CSOPORTOSÍTÁSA AZ ÁTMENŐ FORGALOM SZEMPONTJÁBÓL

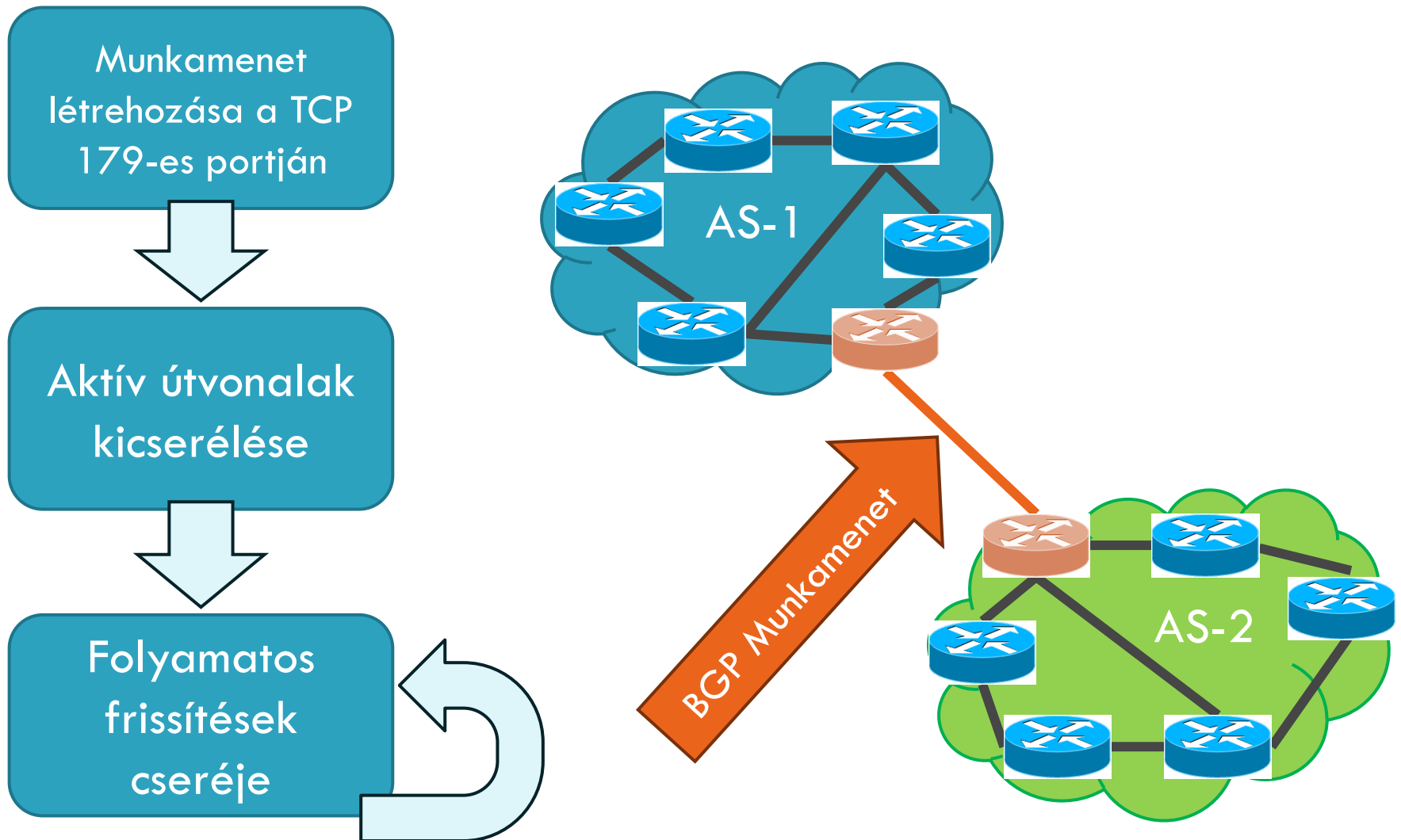
1. **Csonka hálózatok**, amelyeknek csak egyetlen összeköttetésük van a BGP gráffal.
2. **Többszörösen bekötött hálózatok**, amelyeket használhatna az átmenő forgalom, de ezek ezt megtagadják.
3. **Tranzit hálózatok**, amelyek némi megkötéssel, illetve általában fizetség ellenében, készek kezelni harmadik fél csomagjait.

JELLEMZŐK

- A BGP router-ek páronként TCP-összeköttetést létrehozva kommunikálnak egymással.
- A BGP alapvetően távolságvektor protokoll, viszont a router nyomon követi a használt útvonalat, és az útvonalat mondja meg a szomszédjainak.

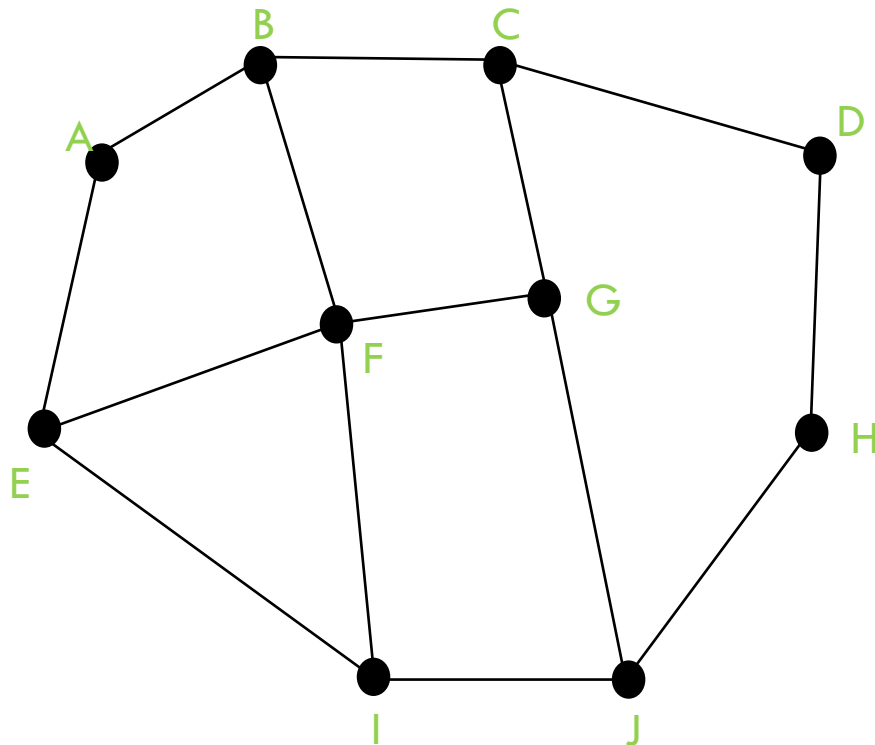
BGP egyszerűsített működése

33

Border Gateway Protocol

34

A *F* által a szomszédjaitól kapott *D*-re vonatkozó információ az alábbi:

B-től: „Én a *BCD*-t használom”

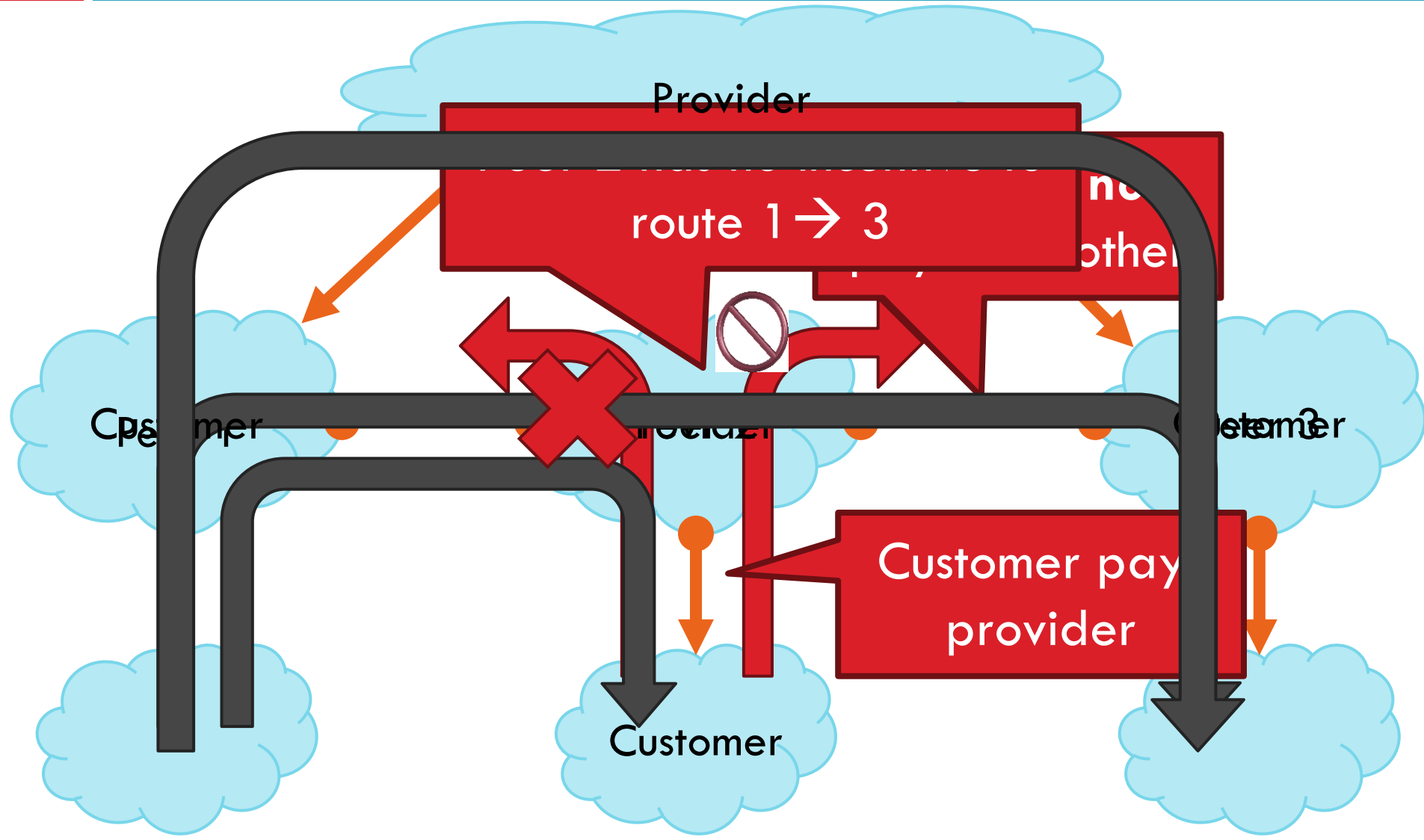
G-től: „Én a *GCD*-t használom”

I-től: „Én a *IFGCD*-t használom”

E-től: „Én a *EFGCD*-t használom”

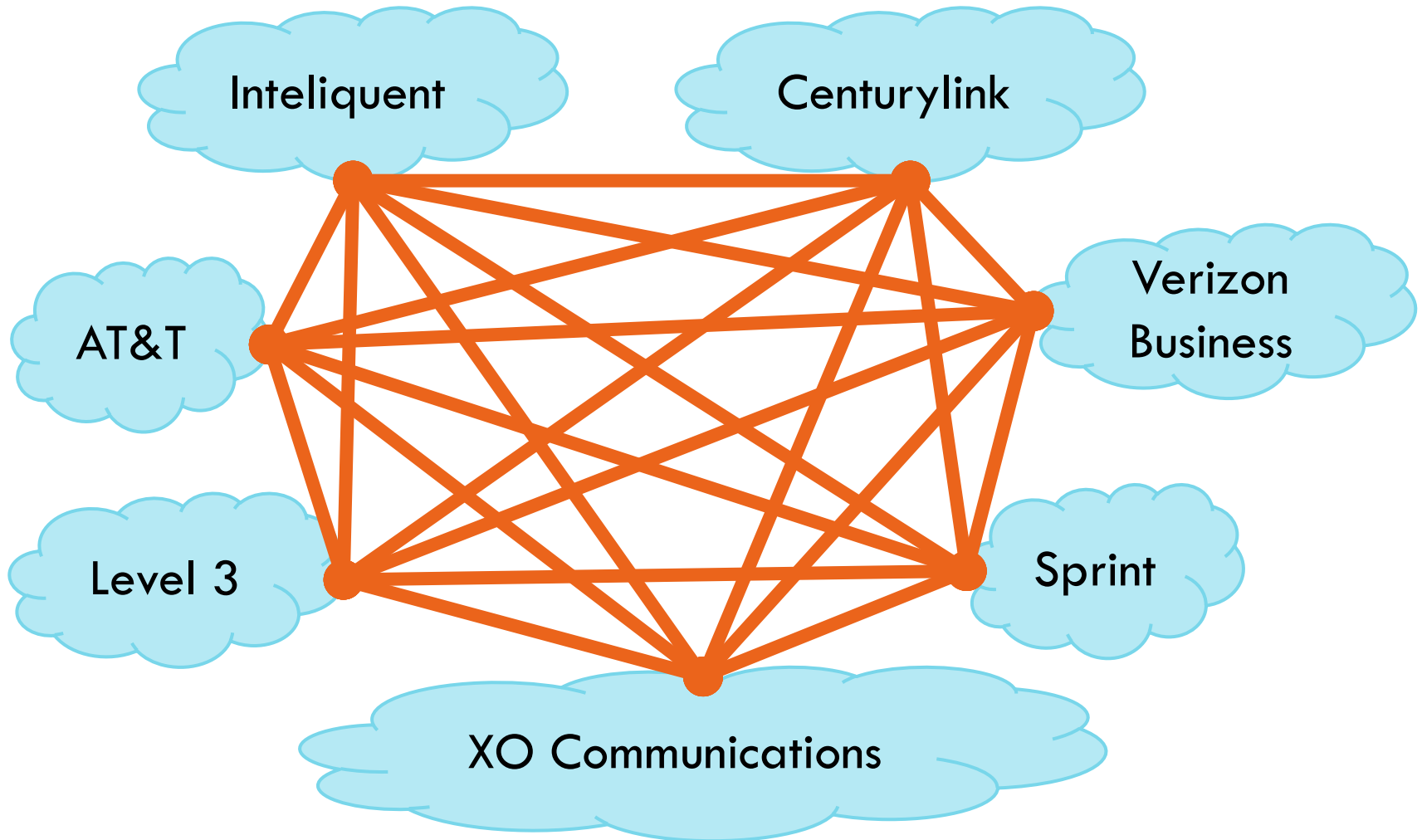
BGP kapcsolatok

35

Tier-1 ISP Peering

36

Tier-1 ISP Peering

37

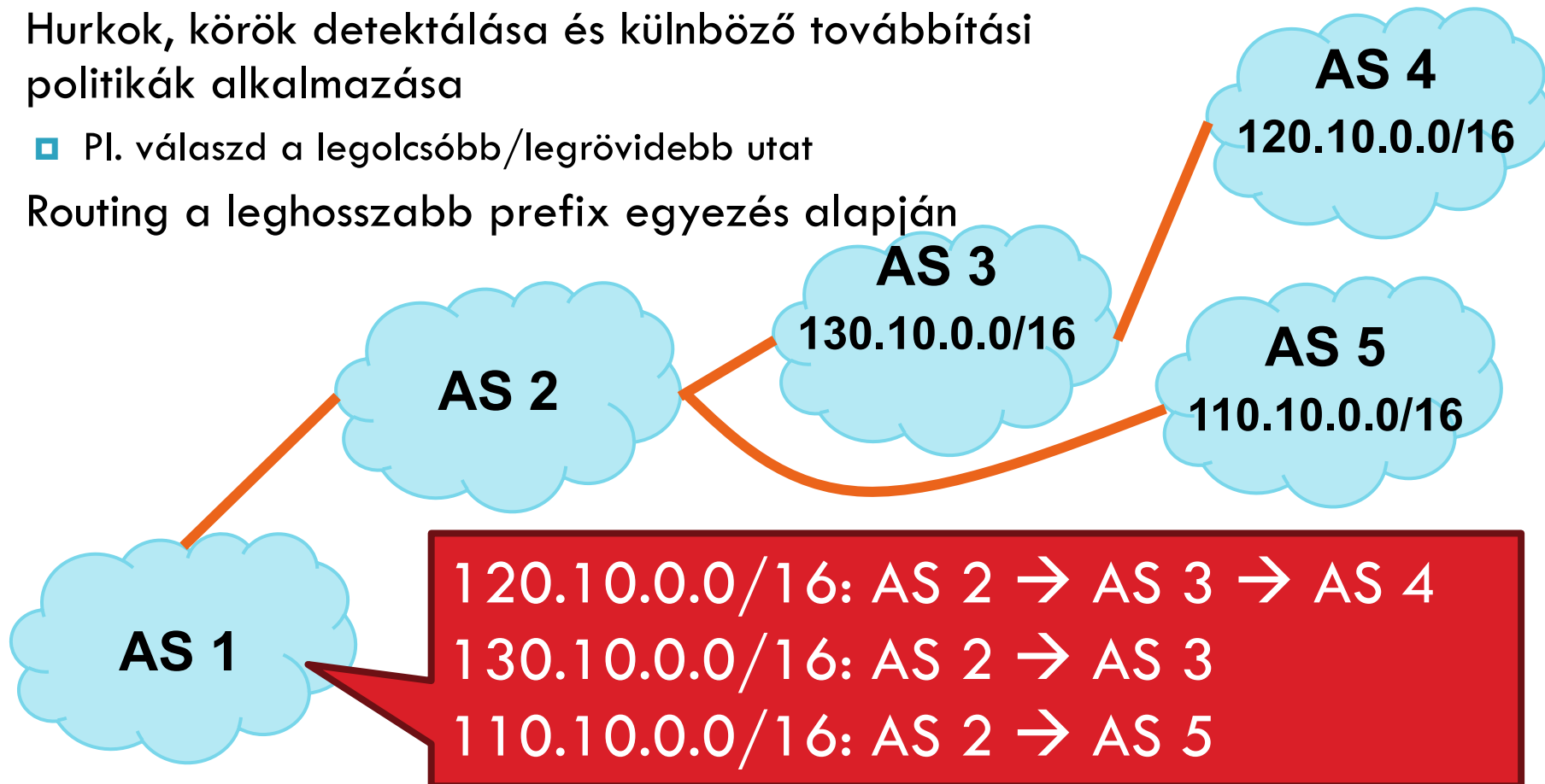

Útvonalvektor protokoll

Path Vector Protocol

39

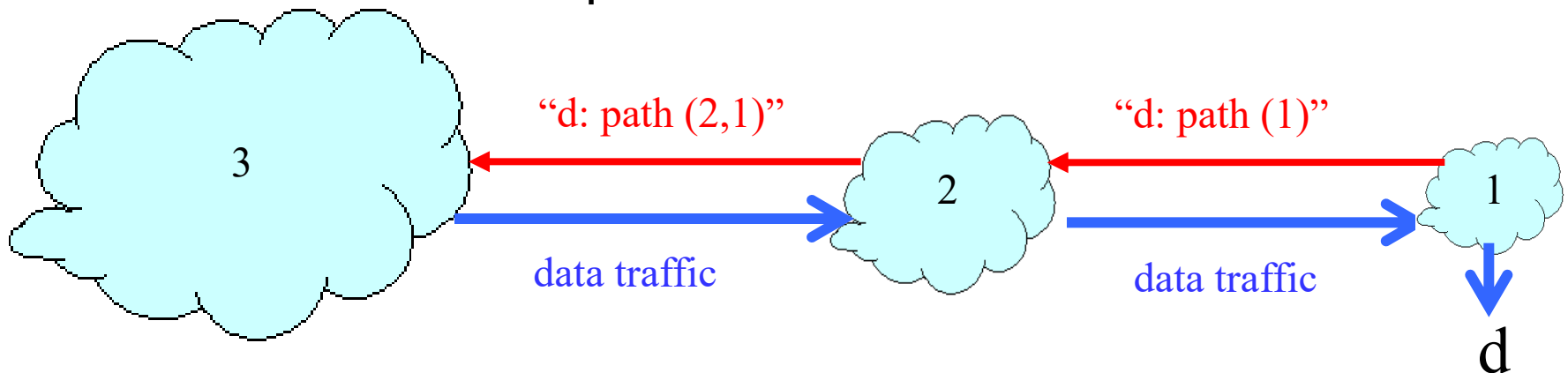
- AS-útvonat: AS-ek sorozata melyeken áthalad az útvonat
 - ▣ Hasonló a távolságvektorhoz, de további információt is tartalmaz
- Hurkok, körök detektálása és különböző továbbítási politikák alkalmazása
 - ▣ Pl. válaszd a legolcsóbb/legrövidebb utat
- Routing a leghosszabb prefix egyezés alapján

Útvonalvektor protokoll

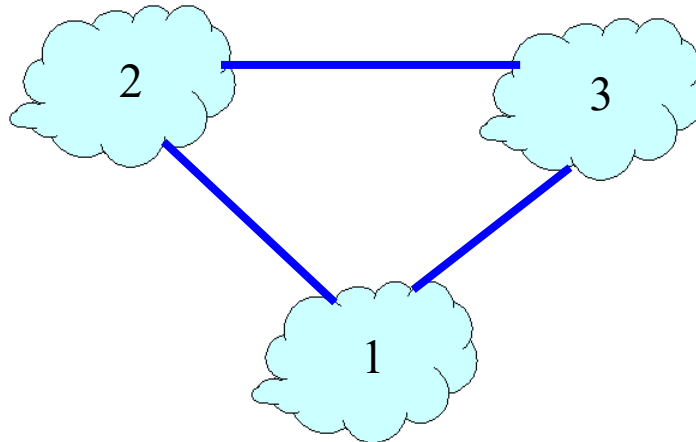
Path Vector Protocol

- A távolságvektor protokoll kiterjesztése
 - ▣ Rugalmas továbbítási politikák
 - ▣ Megoldja a végtelenig számolás problémáját
 - ▣ Útvonalvektor: Célállomás, következő ugrás (nh), AS útvonal
- Ötlet: a teljes útvonalat meghirdeti
 - ▣ Távolságvektor: távolság metrika küldése célállomásonként
 - ▣ Útvonalvektor: a teljes útvonal küldése célállomásonként

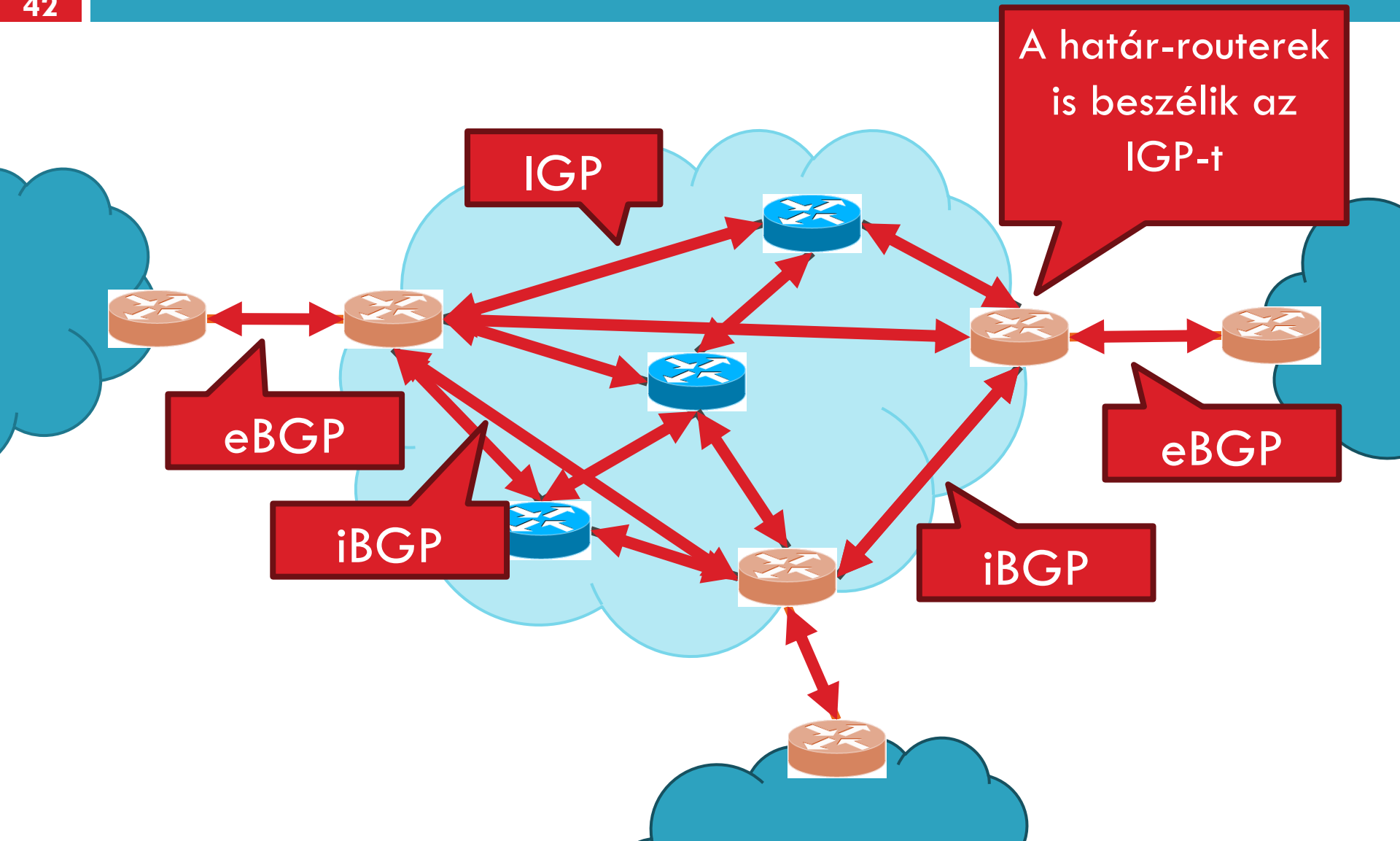
Rugalmas forgalomirányítás

- ❑ Minden állomás hely/saját útválasztási politikát alkalmaz
 - ▣ Útvonal kiválasztás: Melyik útvonalat használjuk?
 - ▣ Útvonal export: Melyik útvonalat hirdessük meg?
- ❑ Példák
 - ▣ A 2. állomás által preferált útvonal: “2, 3, 1” (nem a “2, 1”)
 - ▣ Az 1. állomás nem hagyja, hogy a 3. állomás értesüljön az “1, 2” útvonalról

BGP

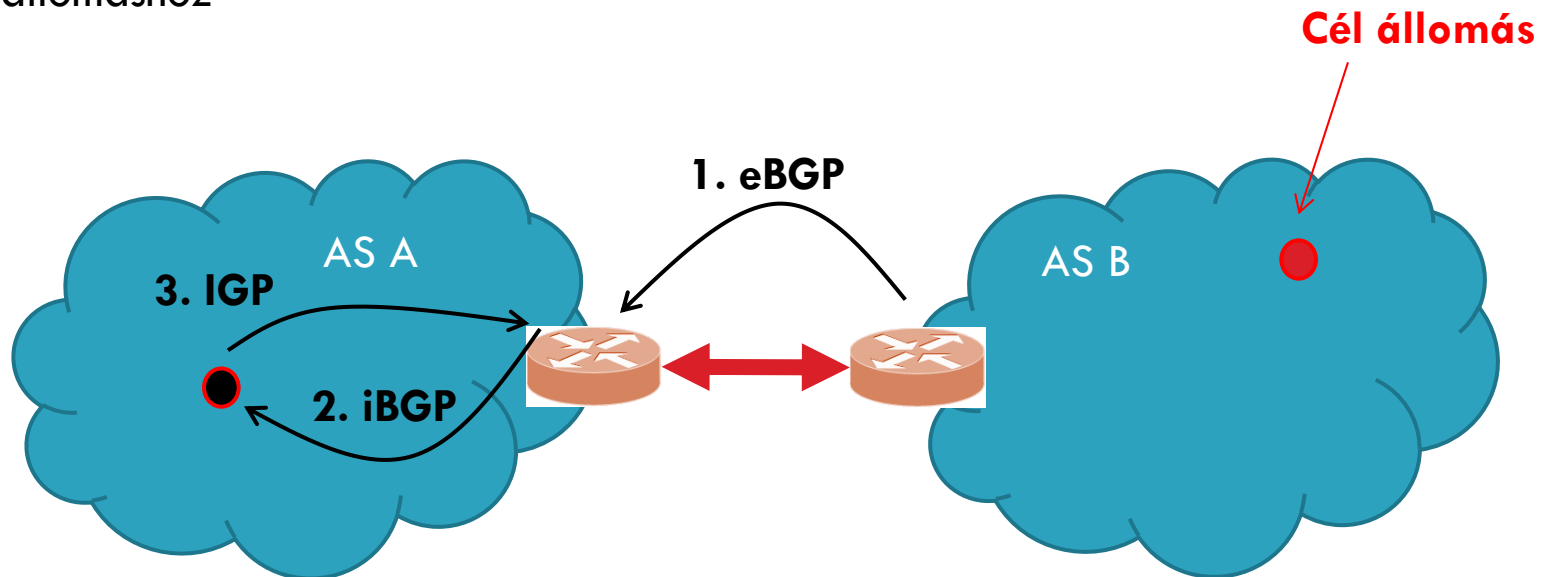
42

IGB – iBGP – eBGP

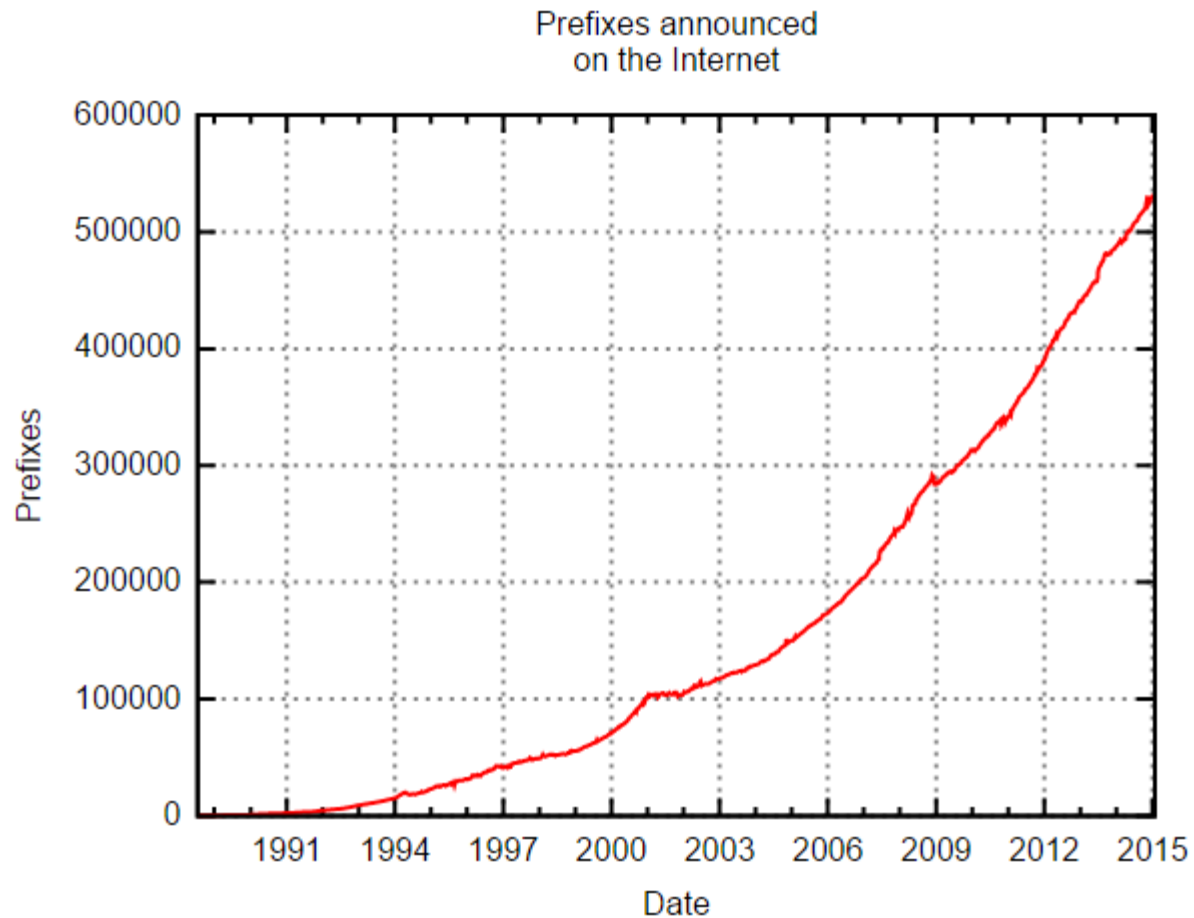
43

- eBGP: Routing információk cseréje autonóm rendszerek között
- IGP: útválasztás egy AS-en belül belső célállomáshoz
- iBGP: útválasztás egy AS-en belül egy külső célállomáshoz
- 1. eBGP – A megismeri az útvonal a célhoz, ehhez eBGP-t használunk
- 2. iBGP – A-ban levő router megtanulja a célhoz vezető utat az iBGP segítségével (a köv. ugrás a határ router)
- 3. IGP – IGP segítségével eljuttatja a csomagot az A határrouteréig

Forrás: wikipedia

44

További protokollok

Internet Control Message Protocol

46

FELADATA

- Váratlan események jelentése

HASZNÁLAT

- Többféle *ICMP*-üzenetet definiáltak:
 - ▣ Elérhetetlen cél;
 - ▣ Időtúllépés;
 - ▣ Paraméter probléma;
 - ▣ Forráslefojtás;
 - ▣ Visszhang kérés;
 - ▣ Visszhang válasz;
 - ▣ ...

Internet Control Message Protocol

47

- *Elérhetetlen cél* esetén a csomag kézbesítése sikertelen volt.
 - ▣ **Esemény lehetséges oka:** Egy nem darabolható csomag továbbításának útvonalán egy „kis csomagos hálózat” van.
- *Időtúllépés* esetén az IP csomag élettartam mezője elérte a 0-át.
 - ▣ **Esemény lehetséges oka:** Torlódás miatt hurok alakult ki vagy a számláló értéke túl alacsony volt.
- *Paraméter probléma* esetén a fejrészben érvénytelen mezőt észleltünk.
 - ▣ **Esemény lehetséges oka:** Egy az útvonalon szereplő router vagy a hoszt IP szoftverének hibáját jelezheti.

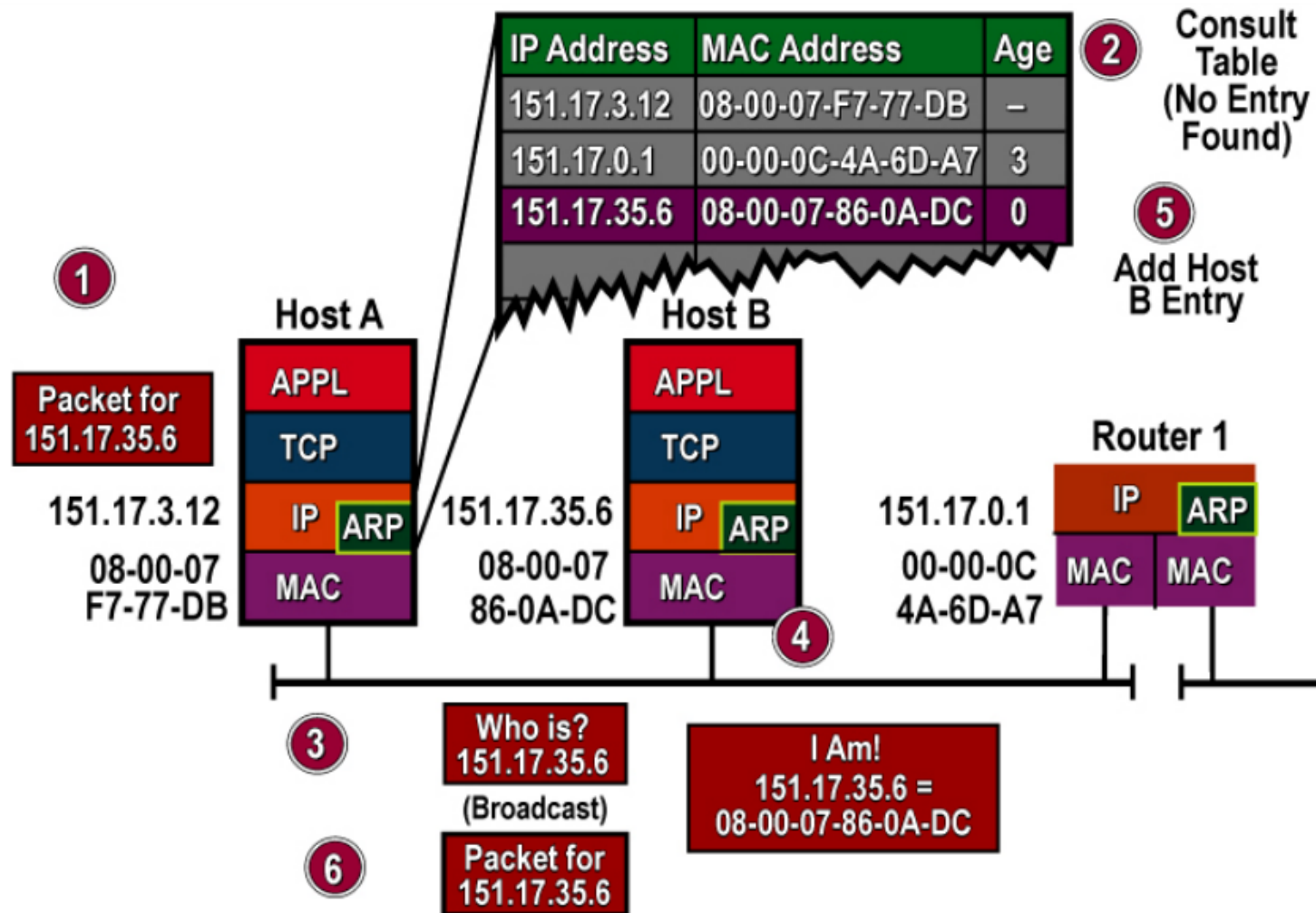
Internet Control Message Protocol

48

- Forráslefojtás esetén lefojtó csomagot küldünk.
 - ▣ **Esemény hatása:** A fogadó állomásnak a forgalmazását lassítania kellett.
- Visszhang kérés esetén egy hálózati állomás jelenlétét lehet ellenőrizni.
 - ▣ **Esemény hatása:** A fogadónak vissza kell küldeni egy visszhang választ.
- Átirányítás esetén a csomag rosszul irányítottságát jelzik.
 - **Esemény kiváltó oka:** Router észleli, hogy a csomag nem az optimális útvonall.

Address Resolution Protocol

49

Address Resolution Protocol

50

FELADATA

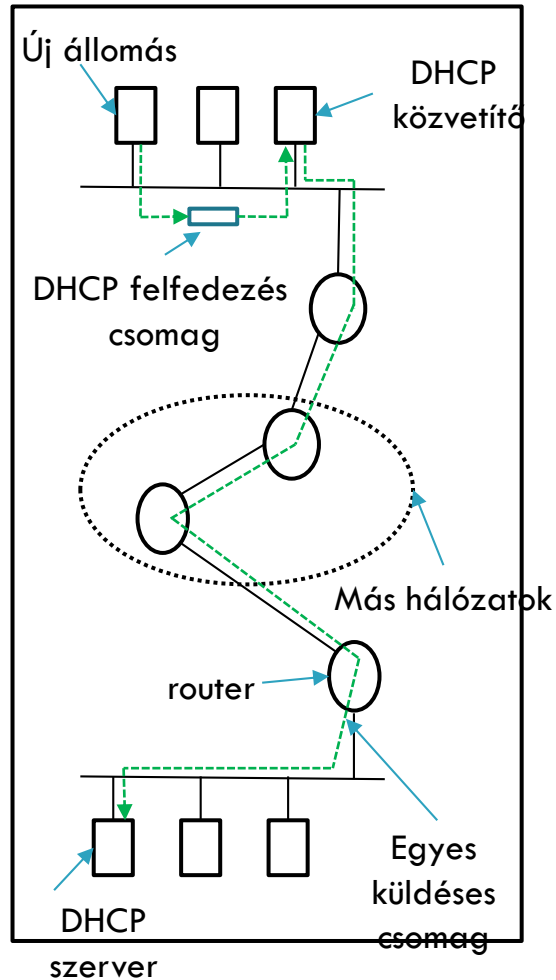
- Az IP cím megfeleltetése egy fizikai címnek.

HOZZÁRENDELÉS

- Adatszóró csomag kiküldése az *Ethernet*re „Ki-é a 192.60.34.12-es IP-cím?” kérdéssel az alhálózaton, és mindenegyes hoszt ellenőrzi, hogy övé-e a kérdéses IP-cím. Ha egyezik az IP a hoszt saját IP-jével, akkor a saját *Ethernet* címével válaszol. Erre szolgál az ARP.
- Opcionális javítási lehetőségek:
 - ▣ a fizikai cím IP hozzárendelések tárolása (*cache használata*);
 - ▣ Leképezések megváltoztathatósága (*időhatály bevezetése*);
- Mi történik távoli hálózaton lévő hoszt esetén?
 - ▣ A router is válaszoljon az ARP-re a hoszt alhálózatán. (*proxy ARP*)
 - ▣ Alapértelmezett Ethernet-cím használata az összes távoli forgalomhoz

Reverse Address Resolution Protocol

51

Reverse Address Resolution Protocol

FELADATA

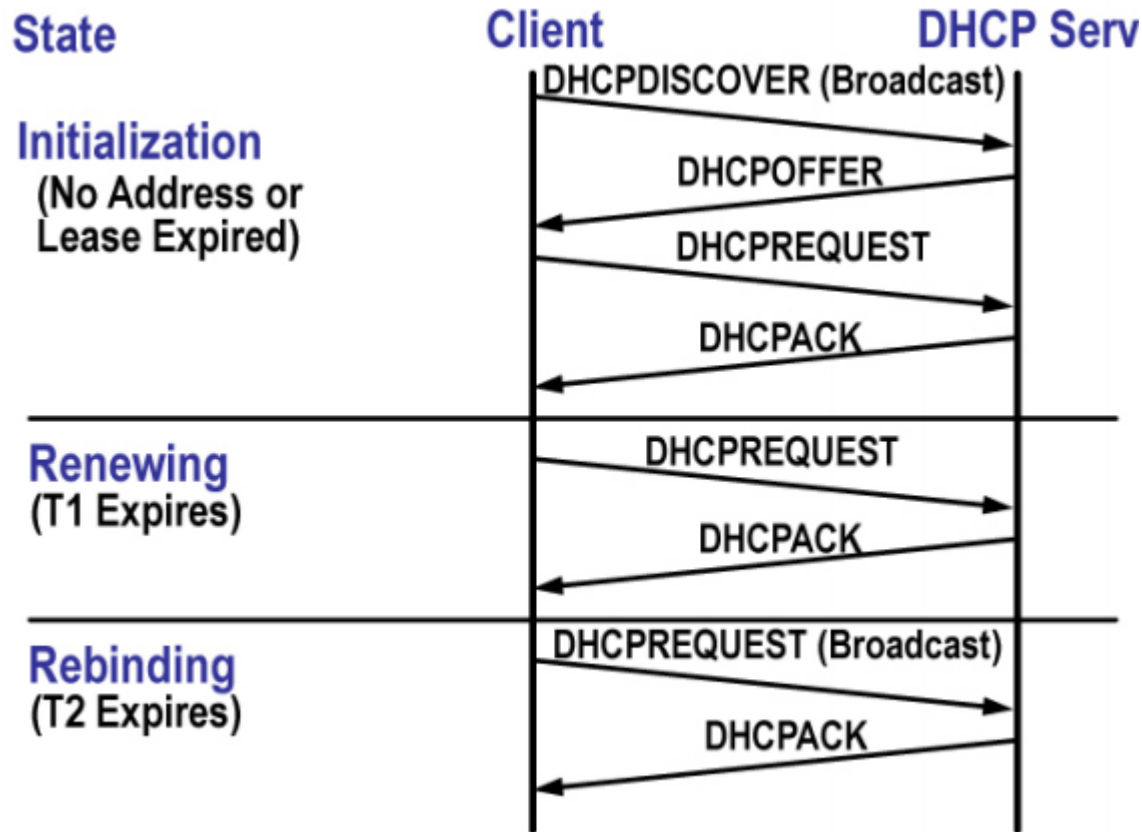
- A fizikai cím megfeleltetése egy IP címnek

HOZZÁRENDELÉS

- Az újonnan indított állomás adatszórással csomagot küld ki az *Ethernetre* „A 48-bites Ethernet-címem 14.04.05.18.01.25. Tudja valaki az IP címemet?” kérdéssel az alhálózaton. Az *RARP*-szerver pedig válaszol a megfelelő IP címmel, mikor meglátja a kérést
- Opcionális javítási lehetőségek:
 - *BOOTP* protokoll használata. UDP csomagok használata. Manuálisan kell a hozzárendelési táblázatot karbantartani. (statikus címkiosztás)
 - *DHCP* protokoll használata. Itt is külön kiszolgáló osztja ki a címeket a kérések alapján. A kiszolgáló és a kérő állomások nem kell hogy ugyanazon a *LAN*-on legyenek, ezért *LAN*-onként kell egy *DHCP relay agent*. (statikus és dinamikus címkiosztás)

DHCP: DYNAMIC HOST CONFIGURATION PROTOCOL

53

DHCP

54

- ❑ Lényegében ez már az **Alkalmazási réteg**
 - ▣ de logikailag ide tartozik

- ❑ Segítségével a hosztok automatikusan juthatnak hozzá a kommunikációjukhoz szükséges hálózati azonosítókhoz:
 - ▣ IP cím, hálózati maszk, alapértelmezett átjáró, stb.

- ❑ Eredetileg az RFC 1531 a BOOTP kiterjesztéseként definiálta. Újabb RFC-k: 1541, 2131 (aktuális)

DHCP lehetőségei

55

- IP címek osztása MAC cím alapján DHCP szerverrel
 - ▣ Szükség esetén (a DHCP szerveren előre beállított módon) egyes kliensek számára azok MAC címéhez fix IP cím rendelhető
- IP címek osztása dinamikusan
 - ▣ A DHCP szerveren beállított tartományból „érkezési sorrendben” kapják a kliensek az IP címeket
 - ▣ Elegendő annyi IP cím, ahány gép egyidejűleg működik
- Az IP címeken kívül további szükséges hálózati paraméterek is kioszthatók
 - ▣ Hálózati maszk
 - ▣ Alapértelmezett átjáró
 - ▣ Névkiszolgáló
 - ▣ Domain név
 - ▣ Hálózati rendszerbetöltéshez szerver és fájlnev

DHCP – Címek bérlése

56

- A DHCP szerver a klienseknek az IP-címeket bizonyos bérleti időtartamra (lease time) adja „bérbe”
 - ▣ Az időtartam hosszánál a szerver figyelembe veszi a kliens esetleges ilyen irányú kérését
 - ▣ Az időtartam hosszát a szerver beállításai korlátozzák
- A bérleti időtartam lejárta előtt a bérlet meghosszabbítható
- Az IP-cím explicit módon vissza is adható

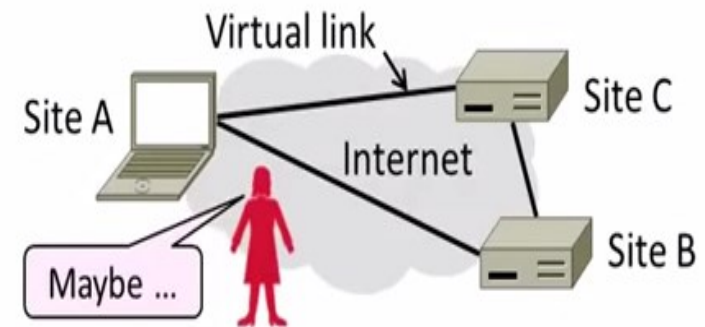
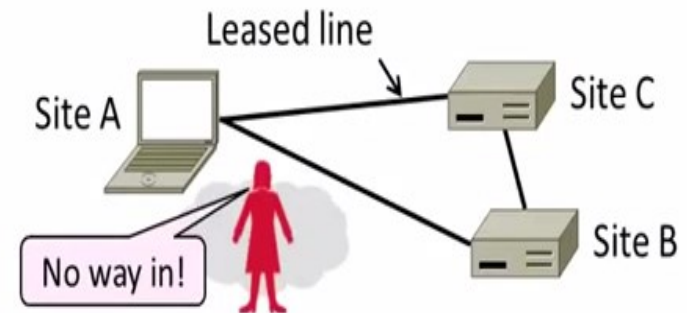
Virtuális magánhálózatok alapok

□ FŐ JELLEMZŐI

- ▣ Mint közeli hálózat fut az interneten keresztül.
- ▣ IPSEC-et használ az üzenetek titkosítására.
- Azaz informálisan megfogalmazva fizikailag távol lévő hosztok egy közös logikai egységet alkotnak.
 - ▣ Például távollévő telephelyek rendszerei.

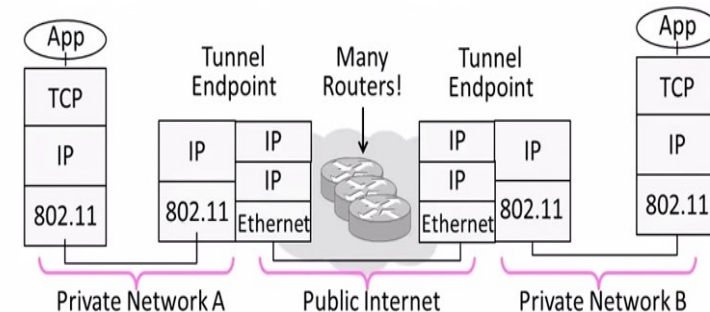
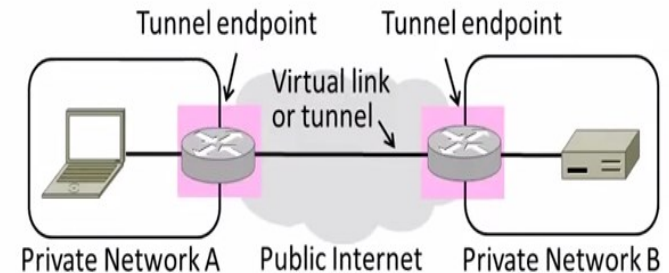
□ ALAPELV

- ▣ Bérelt vonalak helyett használjuk a publikusan hozzáférhető Internet-et.
- ▣ Így az Internettől **logikailag** elkülöníthető hálózatot kapunk. Ezek a virtuális magánhálózatok avagy VPN-ek.
- ▣ A célok közé kell felvenni a külső támadó kizárását.

Virtuális magánhálózatok alapok

- A virtuális linkeket alagutak képzésével valósítjuk meg.
- **ALAGÚTAK**
 - ▣ Egy magánhálózaton belül a hosztok egymásnak normál módon küldhetnek üzenetet.
 - ▣ Virtuális linken a végpontok beágyazzák a csomagokat.
 - IP az IP-be mechanizmus.
- Az alagutak képzése önmagában kevés a védelemhez. Mik a hiányosságok?
 - ▣ Bizalmasság, autentikáció
 - ▣ Egy támadó olvashat, küldhet üzeneteket.
 - ▣ Válasz: Kriptográfia használata.

Virtuális magánhálózatok alapok

□ IPSEC

- ▣ Hosszú távú célja az IP réteg biztonságossá tétele. (bizalmasság, autentikáció)
- ▣ Műveletei:
 - Hoszt párok kommunikációjához kulcsokat állít be.
 - A kommunikáció kapcsolatorientáltabbá tétele.
 - Fejlécek és láblécek hozzáadása az IP csomagok védelme érdekében.
- ▣ Több módot is támogat, amelyek közül az egyik az **alagút mód**.

